

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Hvgoni Canonico Sancti Georgij de Faya.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Ecclesie de persona idonea canonicè provideri, cum ferè omnes Canonici Morinenses sint parati, sicut asseruit, præfatio juramento firmare quòd præfatum Archidiaconum nunquam in Episcopum nominarant, & legitime possit ostendi quòd juxta præmissam formam supradictis tribus collata fuerit auctoritas eligendi, ut videlicet de gremio Ecclesie illum eligerent in quem omnes vel major & sanior pars Capituli consentirent, asserens idem B. se nihilominus probaturum quòd sæpèdictus electus patitur in ætate defectum. Nos igitur his & aliis quæ fuerunt hinc inde proposita coram nobis diligenter auditis, quia res perniciofa esset exemplo si per subreptionis astutiam quis ascenderet ad apicem dignitatis, de consilio fratrum nostrorum ita duximus providendum ut præfatio à contradictoribus juramento quòd ipsi contra præfatum electum malitiosè non moveant hujusmodi quæstionem, prædicti tres electores juramenti vinculo attingantur dicere veritatem quot ex Canonicis examinationis tempore in præfatum Archidiaconum convenerunt, & si tres simul aut duo saltem ex ipsis jurati dixerint majorem Canonicorum partem in ipsum Archidiaconum convenisse, vos contradictoribus silentium imponatis, cum contra hoc eorum esset probatio insufficientis, eò quòd singuli essent in suis testimoniis singulares. Si verò per eorum depositiones constitit sæpèdictum Archidiaconum extitisse à paucioribus nominatum, tunc demum sollicitè audiatis quicquid utraque pars proposuerit ad probandum formam secundum quam eligendi potestas præfatis tribus electoribus assentur fuisse concessa, & si fuerit sufficienter ostensum quòd illum de gremio Ecclesie secundum formam sibi datam debebant eligere in quem omnes vel major & sanior pars Capituli convenirent, vos electionem ipsius Archidiaconi omnino cassetis, & faciatis Ecclesie Morinensi per electionem canonicam de persona idonea in Pontificem provideri. Alioquin quod de ipso factum est ratum habentes, contradictores ab ejus impetitione per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescatis, præfatum B. præbenda Morinensis Ecclesie spoliantes, qui se ad hanc partem, si forsàn in probatione deficeret, obligavit, non obstante quòd super ætatis defectu objectum est contra illum, cum idem Canonicus huic objectioni non multum institerit, & super hoc à Metropoli

Tom. II.

tano fuerit judicatum, cujus sententia in rem transit judicatam, cum infra decendium non fuerit legitima provocatione suspensa. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani 14. Nontis Aprilis, anno undecimo.

ABBATISSÆ ET CAPITVLO
de Edera.

Ustis petentium, usque inclinati, octogenarium numerum monialium seu etiam conversarum, quem propter suadentem utilitatem & necessitatem urgentem de consilio & assensu carissimi in Christo filij nostri Philippi Francorum Regis illustris & venerabilis fratris nostri Parisiensis Episcopi diocesani vestri providè in monasterio vestro statuisitis, auctoritate apostolica confirmantes, ipsum præcipimus observari, nisi Domino largiente in tantum ejus excreverent facultates ut secundum earum augmentum, sororum quoque numerus posset augeri. Nulli ergo &c. nostræ confirmationis &c. Si quis autem &c. Datum Laterani Kal. Aprilis, anno undecimo.

Epist. 44.
De certo monialium numero confirmando.

HVGONI CANONICO SANCTI
Georgij de Faya.

Dilectis filiis B. Canonico sancti Petri Pictavenis & D. procuratoribus G. de Marnaio, & tibi tam pro te quam dilectorum filiorum W. Præpositi & aliorum concanonicorum tuorum nomine respondentem pariter & agenti, super præbenda de Faya, quæ fuit olim R. de Poento Canonici ejusdem Ecclesie, volentibus litigare, dilectum filium Andreæ Subdiaconum & Capellanum nostrum concessimus auditorem. In ejus igitur presentia proponere curavisti quòd ex consuetudine usuque longo juramento interposito roboratis in Ecclesia sancti Georgij de Faya ultra duodecimum numerum Canonici non debent institui, nec fieri promissio vel concessio de præbenda aliqua non vacante. Nullus insuper Canonicus Fayensis præbendam & aliquam de Ecclesiis ad Capituli donationem spectantibus potest insimul possidere, sed vacantes aliis chori servitoribus à Capitulo conferuntur. Et si quando Ecclesiarum talium aliquis Capellanus in Canonicum assumatur, capellaniam vel canonicam compellitur resignare, cum sese ad invicem de consuetudine minimè patiantur, & singuli qui capellanias recipiunt, corporaliter præfatio juramento promittant se

Epist. 45.
Si confirmatur præbenda de Faya.

V ij

in ipsis personaliter servituros. Quibusdam vero in jamdicta Ecclesia de Faya Capicerio & Canonicis ordinatis absente predicto B. qui licet sit ibidem Canonicus, in ipsa tamen nequaquam residentiam faciebat, & ob hoc ab eo Canonicis tractis in causam coram dilectis filiis Abbate sancti Iovini de Marnes & Decano Thoarcensi Piclavensis diocesis & magistro P. Barrilier quondam Canonico beate Radegundis Piclavensis iudicibus à sede apostolica delegatis, cum iidem Canonici falsis Ecclesie sue consuetudinibus iuramento firmatis & pars alia unius ex ipsis iudicibus & R. de Poento & O. de Maulaio & R. Iuret Militum arbitrium elegerint, ipsi contra consuetudines Ecclesie memoratae ac etiam jus commune prefato G. de Marnaio detinenti unam ex Ecclesiis supradictis, nec eam resignare curanti, minus providè contulerunt, primam in illa Ecclesia vacaturam sibi quoddam annuum assignantes, & Vellemo de Grandicampo puero secundo vacantem nihilominus concedentes. Processu temporis auctoritate bonae memoriae Octaviani Episcopi Hostiensis, qui tunc in illis partibus legationis officioungebatur, per venerabilem fratrem nostrum Piclavensem Episcopum predicti G. de Marnaio penitus concessione cassata, ipse G. de praemisso arbitrio ac cassatione huiusmodi non habita mentione, ac in plurimis veritate suppressa, nostras litteras ad sanctae Radegundis, de Cella, & sancti Pauli Priores Piclavensem à nobis obtinuit destinari ut dictos Canonicos sibi praebendam suam integrè reddere ac satisfacere de subtractis vel exhibere coram se iustitiae complementum per censuram ecclesiasticam appellatione postposita coartarent, sed nominatus G. dolo vel negligentia litteras easdem supprimens, eis ferè per triennium non est usus. Ceterum R. Canonico Fayensi viam universae carnis ingresso, & tunc nostris litteris iudicibus praesentatis, & auctoritate litterarum illarum eodem G. vacantem praebendam sibi tribui postulante, licet Canonici à iudicibus praedictis citati termino constituto in eorum praesentia comparerent, & eos ex causis legitimis recusarent, contra litteras exceptiones legitimas allegantes, utpote per falsi suggestionem & in multis tacita veritate à sede apostolica impetratas, iidem tamen obaudientes haec omnia, post appellationem ad nos legitime interpositam in Canonicos excommunicatio-

nis sententiam protulerunt, & illam praebendam quae rescripti obtenti tempore non vacabat jamdicto G. non sunt veriti assignare, fines apostolicae iustionis in omnibus excedentes. Cumque dilectis filiis sancti Iuliani & de Fontanis Abbatibus & Subdecano beati Martini Turonensis de-derimus in mandatis quòd si dictam excommunicationis sententiam invenirent post appellationem ad nos legitime interpositam fuisse prolatam, ipsam denuntiarent penitus non tenere, alioquin ab eis recepta iuratoria cautione super iis pro quibus excommunicationis sententiae subiacebant, absolutionis ipsis beneficium impendendo, ac inuncto quod injungi deberet de iure, audirent & debito fine deciderent si quid emergeret quaestionis, coram Abbate de Fontanis & Subdecano beati Martini Turonensis partibus comparantibus termino praefinito, collega tertio se non posse interesse negotio per certum nuntium excusante, iidem juxta nostrarum litterarum tenorem ea sententia qua dicebantur ligati Canonicos absolverunt, sed cum pars alia provocaret & varias proponeret rationes quare Canonicos absolvere non deberent, & super revocatione litterarum priorum, Abbate sancti Iuliani & eodem Subdecano pro tribunali sedentibus, inter partes fuerit aliquandiu litigatum, ipsi duo sine alio coniudice, qui causae tractatui adesse volebat, sicut eis per suas litteras intimarat, ad nos scriptum sigillis propriis roboratum & processum totius negotij continens destinarunt. Pro te insuper asserere studuisti quòd post R. praefati decessum ad apostolicam sedem accedens, nostro apostolatu referasti quòd cum de mandato nostro & ejusdem Hostiensis Episcopi sedis apostolicae tunc Legati in ea Ecclesia, in qua deferrietas ab aetate primeva, sex sextaria bladi perciperes annuatim donec competens ecclesiasticum beneficium in praebenda vel alibi per ipsos Canonicos obtineres, licet inibi eadem vacaret praebenda, quam ferè omnes Canonici Ecclesiae memoratae tibi desiderabant conferre, illam tamen paucis impediens assequi non valebas. Unde dilectis filiis A. Cancellario, R. Archipresbytero, & Magistro P. Parvo Canonico Bitturicensi per nostras litteras duximus injungendum ut nisi à paucioribus & inferioribus rationabiliter esset objectum aliquid vel ostensum propter quod majoris & dignioris partis consensus prevalere non posset, tibi praebendam ipsam auctoritate

apostolica appellatione remota conferrent, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescerent. Dicti verò iudices per quasdam litteras Fayensis Capituli perpendentes expressim in te omnium concurrere consensum & vota, Capitulo mandaverunt ut facientes de necessitate virtutem, tibi liberaliter præbendam concederent nominatam & stallum in Choro ac locum in Capitulo assignarent, & si qui receptioni tuæ se ducerent opponendos, coram eis statuto ad hoc termino comparerent mandatum apostolicum audituri. Die quidem præfixa tam te quam G. de Marnio tuo adversario in eorum præsentia constitutis, & omnibus ferè Canonicis petentibus ab eisdem ut auctoritate apostolica per se ipsos tuum efficaciter adimplerent, & perpenso plenius per quasdam litteras Capituli nostro apostolatui destinatas Canonicos in consensu pristino de te inter se habito perdurare, quamvis ex parte illa in alio termino cum edicto peremptorio partibus assignato quædam ipsis iudicibus litteræ monstrarentur, quarum contentia testabatur sæpeditam præbendam ipsi G. de Marnio primitus fuisse concessam quam tu iter arripuisses ad sedem apostolicam veniendi, quia tamen receptionem de G. factam per præfatum Episcopum Pictavensem de mandato Episcopi Hostiensis invennerat irritatam, nec aliquid rationabile contra te fuit oppositum vel in factum obiectum, te de memorata præbenda curarunt sententialiter investire, in rebelles, si qui existerent, excommunicationis sententiam proferentes, & per dilectum filium Abbatem de Stella Cisterciensis ordinis suam sententiam executioni mandantes, nec appellationi à parte altera interpositæ curantes deferre, quam, cum non sit ab executoribus appellandum nisi modum executionis excedant, decreverunt irritam & inanem. Verùm à Capitulo in omni plenitudine canonicatus receptus ad nostram præsentiam accessisti, super appellatione huiusmodi tuo adversario responsurus. Sed cum eam infra annum ipse non fuerit profecutus, & post annum elapsum . . . ejus nepos procurator effectus apud sedem apostolicam moraretur, nec contra te aliquid impetraret, jamdictum Subdiaconum & Capellanum nostrum tibi auditorem tribui postulasti. Qui procurator quasdam litteras sine sui conscientia impetrans auditoris, eas postquam illis contraxeris de bulla præsumpsit extrahere frau-

dulenter, quas viribus carere decrevimus per quasdam litteras subsequentes. Fuit autem propositum ex adverso quòd cum litteras sub forma expressa superius Prioribus transmiserimus memoratis, & iidem convocatis partibus, tam ex confessione Capicerij & Canonicorum dictorum quam ex quibusdam publicis cognoscerent instrumentis præfatum G. quædam annua in Ecclesia de Faya percipere donec integram assequeretur præbendam, & pendente iudicio præbenda de qua est controversia vacavisset, eam ipsi, ante quam tu ad nos accederes, Capicerius & major & sanior pars Capituli liberaliter contulerunt, nullo tunc temporis reclamante, & cum quidam eum postmodum admittere noluisset, in eos ipsi iudices monitione præmissa excommunicationis sententiam promulgarunt, qui ad nos post latam sententiam appellantes, super hoc litteras obtinuerunt transmitti ad iudices Turonenses, qui prout à te narratum fuerat in ipso negotio processerunt. Nos verò per relationem auditoris præfati super utrinque propositis sufficienter instructi, factum iudicum Pictavensium, cum fines excessissent mandati, irritum iudicantes, & Turonensium approbantes processum, qui Fayenses Canonicos absolverant ab ipsis Pictavensibus excommunicationis sententia denodatos, & adjudicationem præbendæ, quam tibi iudices Bituricenses fecerunt, ratam habentes & firmam, tam Capitulum Fayensis Ecclesiæ quam te ab impetitione sæpediti G. de Marnio ex toto duximus absolvendum, ipsi G. super iis perpetuum silentium imponentes. Nulli ergo &c. nostræ diffinitionis &c. Si quis autem &c. Datum Laterani vi. Kal. Aprilis, anno undecimo.

BISVNTINO ARCHIEPISCOPO.

T Vis quæstionibus respondemus quòd clericos in minoribus ordinibus constitutos de patrimonialibus bonis habentes unde possint congruè sustentari, etsi nondum fuerint ecclesiasticum beneficium affecti, dummodo aliud canonicum non obsistat, ad superiores poteris ordines promovere. Monachi verò de suis fratribus ac conversis testes in causis propriis producere absque juramenti exhibitione non possunt, nisi forsan à parte remittatur adversa. Religiosi quoque de terris debentibus decimas, quas emptione vel aliis iustis modis acquirunt, non possunt eas, nisi privilegiati super hoc fuerint, retinere. Iudicium autem aquæ ferventis

*Epist. 46.
Respondet ad
ejus consulta.
Cap. Tuis quæ-
stionibus. De
præbendis.*

*Cap. eod. de
testib.*